

ÖVNING 4

HUR MYCKET KOSTAR DET?

TID: CA 90 MINUTER

NÄR: EFTERARBETE KOPPLAT TILL AKTIVITET

Genom den här övningen får eleverna fundera över hur olika val kan komma att påverka dem ekonomiskt.

PASSAR EXEMPELVIS ATT GÖRAS I SAMBAND

MED: En gymnasieutställning, en arbetsmarknadsmässa, kontakt med anordnare av eftergymnasiala studier, en framtidsvecka/framtidsmässa, besök på yrkestävlingar.

KOPPLING TILL KURSPLAN

ÄMNETS SYFTE

 Genom undervisningen ska eleverna få möjlighet att utveckla medvetenhet om vilka konsekvenser valen i hushållet får för hälsa, välbefinnande och gemensamma resurser. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om konsumtionens villkor, om sparande, krediter och lån. På så sätt ska eleverna ges förutsättningar att göra välgrundade val när det gäller privatekonomi och kunna hantera olika problem och situationer som en ung konsument kan ställas inför.

 Undervisningen i ämnet matematik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardagen och inom olika ämnesområden.

 Eleverna ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper för att kunna tolka vardagliga och matematiska situationer samt beskriva och formulera dessa med hjälp av matematikens uttrycksformer.

FÖRMÅGOR

 Formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier och metoder.

CENTRALT INNEHÅLL

 Hushållets ekonomi och att beräkna kostnaden för boende, konsumtion, resor och krediter.

 Ungas privatekonomi, till exempel att handla över Internet, att låna pengar, att handla på kredit eller avbetalning och att teckna abonnemang.

 Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle. Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.

FÖRBEREDELSE

Alla elever bör ha tillgång till en dator eller läsplatta med stabil internetuppkoppling för att kunna söka efter information. Eleverna bör även ha tillgång till någonform av miniräknare när ska räkna ut sina budgetar.

GENOMFÖRANDE

Eleverna ska med din hjälp träna på att göra en budget. I övningen utgår alla ifrån att de är 25 år gamla och har ett heltidsjobb. Antingen har de börjat arbeta direkt efter gymnasiet eller så har de valt att studera vidare och arbetar nu med det som de utbildat sig till. Alla utgår också ifrån att de bor själva.

LÅT ELEVERNA SVARA PÅ NEDANSTÅENDE FRÅGOR SAMT MED DIN HJÄLP TA REDA INKOMSTER OCH UTGIFTER.

1. Vilken typ av yrke arbetar du med? Hur mycket tjänar du? Sök på internet för att ta reda på vad snittlönen ligger på. Hur mycket får du ut efter att du har betalt din skatt?
2. Vilken utbildning krävs för att arbeta inom yrket? Hur mycket studielån har du behövt ta och vad behöver du betala tillbaka varje månad?
3. Hur bor du? Lägenhet eller villa? Bostadsrätt eller hyresrätt? Vad kostar denna?
4. Vilka försäkringar har du och vad kostar dessa?
5. Vad kostar mobiltelefonen, TV och internet varje månad?
6. Vad kostar elen i månaden?
7. Hur mycket är det rimligt att lägga på mat varje månad?
8. Tränar du och vad kostar i så fall ett träningskort?
9. Har du bil och vad kostar i så fall denna i månaden?
10. Har du något husdjur och vad kostar dig detta varje månad?
11. Hur mycket pengar spenderar du på kläder varje månad?
12. Hur mycket pengar spenderar du varje månad på resor, nöjen, frisörbesök etcetera?

Eleverna får sedan göra en budget och räkna ut hur mycket de har över varje månad.

EFTERDISKUSSION

- Lyft nedanstående frågor i helklass.
- Tycker ni att ni fick mycket eller lite pengar kvar efter att alla räkningar etcetera var betalda?
- Blev du förvånad över någon utav kostnaderna i din budget?
- Finns det något i din budget som du skulle behöva spara in på eller lägga mera pengar på? Varför/varför inte?
- Hur blir skillnaderna mellan de som väljer att studera vidare och de som går rätt ut i arbetslivet, både vad gäller inkomster och utgifter?
- Vad lärde du dig genom uppgiften?

Ett tips är att även visa på vad de som inte har studerat vidare har haft möjlighet att lägga undan varje månad sedan de började jobba efter avslutad gymnasieutbildning i jämförelse med de som istället valt att gå vidare till universitet och högskola.